

201e JAARVERSLAG VAN HET KONINKLIJK COLLEGE ZEEMANSHOOP 2023

Barkschip **Amicitia** met Zeemanshoop vlag van Jacob Spin (1858)

Het bestuur van uw vereniging heeft het genoegen u het 201e jaarverslag van het Koninklijk College Zeemanshoop aan te bieden.

Als voortzetting van een goede gewoonte beginnen wij dit verslag met de verbondenheid te benadrukken van ons College met beschermvrouwe Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Margriet.

[Het bestuur](#)

Gedurende het verslagjaar is de samenstelling van het bestuur als volgt:

Voorzitter: C.J.W. Herfst
Vicevoorzitter: Drs. Ing. S.M. den Heijer
Secretaris: G.K. van Leersum
2e secretaris: J.C. Karels
Penningmeester: D. Roest
Algemeen lid: mw. Drs. H. Perfors
Algemeen lid: Drs. I.J. van den Bosch
Algemeen lid: C.A. den Rooijen

Bureaumanager: mw. E. Straten
Ambassadeurs: P. van den Hoek, H.P. van Willigenburg en W. Geluk
Bibliothecaris: W. Grund
Vrijwilligers: mw. A. Lammertsma en mw. Y. Grund
Comm. Onderwijs: J. Bakker en H. Krul
Comm. Muntplein: P. van den Hoek, G.K. van Leersum

[Bestuursverslag](#)

Wil Zeemanshoop blijven voortbestaan dan is vernieuwing, dat wil zeggen aanpassing aan de tijdgeest, onontkoombaar. Zeemanshoop weer een relevante positie bezorgen in de maritieme gemeenschap komt niet vanzelf aanwaaien. Voor 'Nog eens 200 jaar Zeemanshoop' heeft het bestuur in 2020 beleidsvoornemens opgesteld en bestuurlijke omgangsregels opgesteld. Het beleid is er dan ook op gericht om niet alleen de vereniging te versterken, maar ook om Zeemanshoop weer een relevante plek te bezorgen in de maritieme gemeenschap. Het bestuur heeft zich voorgenomen daar verdere invulling aan te geven.

In bestuurlijk opzicht is 2023 een roerig jaar geweest wat de daadkracht van het bestuur niet ten goede is gekomen. De uitvoering van de beleidsvoornemens heeft eronder te leiden gehad en de ledenvergadering heeft haar bezwaren geuit over de financiële gang van zaken. Tegenstellingen hebben ook hun weerslag gehad op de sfeer binnen de vereniging en tijdens de sociëteit. Het dagelijks bestuur heeft hiervoor de verantwoordelijkheid op zich genomen. De voorzitter, secretaris en penningmeester hebben in oktober aangegeven dat zij hun functies ter beschikking stellen, maar vanwege het belang van de continuïteit aan zullen blijven tot de ledenvergadering in mei 2024.

Het positieve van al dit alles is echter dat Zeemanshoop er sterker uitkomt. De bestuurlijke uitbreiding in mei heeft het bestuur een nieuwe impuls gegeven om de draad weer op te pakken. Na een inwerkperiode heeft het vernieuwde bestuur de beleidsvoornemens weer opgepakt en er is een commissie geïnstalleerd die onderzoek zal doen naar de dieper gelegen oorzaken van het steeds maar weer terugkerende ongemak in bestuur en vereniging. Tevens zullen zij aanbevelingen doen hoe die te voorkomen.

'Nog eens 200 jaar' kan Zeemanshoop niet op eigen kracht. Daarvoor heeft het College teveel aan betekenis ingeboet. Samenwerking is gezocht en gevonden in de maritieme gemeenschap op het vlak van de rol van de koopvaardij in WOII en het herdenken van de slachtoffers. Overleg met het 4 en 5 mei comité in Amsterdam heeft geleid tot een bijdrage van Zeemanshoop op 5 mei in 2023. Iman van den Bosch, Albert Kelder en de secretaris hebben als eregasten deelgenomen aan het 5-mei-diner van de Koninklijke Industriële Groote Club op de Dam dat in het teken stond van de rol van de koopvaardij in de Tweede Wereld oorlog. In een voordracht heeft Iman daar de bijdrage van de koopvaardij aan de eindoverwinning nog eens uiteengezet en Albert heeft zijn 'Zee, zout en torpedo's' onder de aandacht van de aanwezigen gebracht (en verkocht).

In samenwerking met de organisatie van de Zeehavendagen zijn dit jaar belangstellenden uitgenodigd voor bezoek aan het Muntplein met de bijbehorende vaartocht langs maritieme historie in de stad. Met de studentenvereniging Nautis is afgesproken dat hun leden gelegenheid krijgen om hun werkstukken te presenteren op het Muntplein.

Henny Krul en Jan Bakker zijn onderzoek gestart naar maritieme studenten die ondanks alle voorzieningen toch de financiering van hun studie niet rond krijgen en hoe Zeemanshoop, daar al of niet in samenwerking met andere partijen, in kan voorzien. Hidde Kingma, oprichter en eerste voorzitter van de studievereniging Nautilus, heeft als liaison de uitdaging aangenomen om Zeemanshoop, ook weer in samenwerking met derden, aantrekkelijker te maken voor studenten.

De potentie die Zeemanshoop heeft, kan echter nog steeds niet ten volle worden benut vanwege een tekort aan 'mankracht'. Wil Zeemanshoop zijn positie in de maritieme gemeenschap verder kunnen uitbouwen dan zijn daarvoor niet alleen toekomstgerichte bestuurders en bestuurlijke kwaliteiten nodig, maar ook vrijwilligers en commissieleden met hart voor de maritieme zaak.

Leden

In het verslagjaar is bericht ontvangen van het overlijden van:

- Henk Paasschen op 20 januari
- Floris Menting op 24 januari
- Guus Marinus op 25 februari
- Sieds Harmenzon op 2 maart
- Jan Jonker op 18 juni
- J.G. Honijk op 1 september
- B. Ezerman op 7 september
- J.W. Dijk op onbekende datum
- Albert Kelder op 19 november

Leden met een naam, een vlagnummer, met een eigen geschiedenis en eigen verhalen. We zullen hen missen!

Het verslagjaar is Zeemanshoop begonnen met 351 leden. Toegetreden zijn 95 nieuwe leden, waarvan 75 studenten, 4 institutionele leden en 16 gewone leden. Overleden zijn helaas 9 leden. Opgezegd hebben 15 leden, veelal om gezondheidsredenen. Zestien leden zijn uitgeschreven wegens niet-betaling van contributie. De eindstand komt daarmee op 31 december op 406 leden als volgt gespecificeerd:

2023	1 jan	Overleden	Uitgeschr.	Ingeschr.	31 dec.
Leden	323	9	31	16	289
Studenten	33			75	108
Inst. leden	5			4	9
Totaal	351	9	31	95	406

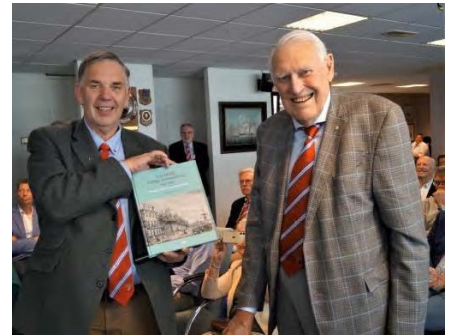
In het verslagjaar is de contributie verhoogd naar 25 euro. Het bestuur dankt de leden voor hun financiële bijdrage.

Jan Mulder heeft bij zijn overlijden in 2022 een legaat nagelaten voor Zeemanshoop met de opdracht: doe er iets leuks mee voor de leden. Die opdracht is ingevuld door het bedrag in het verslagjaar te besteden aan de vaartocht.

Erelid

Albert Kelder is niet meer. Een mooi mens met een groot en warm hart is ons ontvallen. Als Zeemanshoop zijn wij er trots op dat hij deel heeft uitgemaakte van onze bemanning. We zijn ervan overtuigd dat de familie minstens zo trots is op hun vader en grootvader. Je zal maar een (groot-) vader hebben die op zijn 92ste debuteert met een boek en tot op het laatst actief en op betrokken wijze samen met de familie in het leven heeft gestaan.

Op verzoek van de familie heeft de begrafenis in besloten kring plaatsgevonden. Een kleine delegatie van Zeemanshoop was hiervoor uitgenodigd.

Ledenvergaderingen

Voorafgaand aan de Algemene Vergadering op 23 mei heeft Cor Scholten het jubileumboek gepresenteerd. Voor dit boek hebben Cor en Wim Grund vele uren in archieven doorgebracht en de Walburg Pers heeft er een fraaie uitgave van gemaakt. Het boek is aangeboden aan Albert Kelder, erelid van het College

Aansluitend heeft Hans de Ruiters zijn 'Immanuel' overgedragen aan Zeemanshoop. Het betreft een gouache met potlood en zwarte inkt op papier, van Jacob Spin (1806-1875). De brik 'Immanuel' is in 1867 uitgevaren onder kapitein A.H. Strackholder met de Zeemanshoopvlag in top. Strackholder was in de 19de eeuw vanaf 1859 lid van Zeemanshoop met vlagnummer 754.

Hans is lid van Zeemanshoop en lid van de roeiploeg van de Kweekschool voor de Zeevaart. Na afloop van een vergadering op het Muntplein vertrouwde hij de secretaris toe: 'Het lijkt me dat de 'Immanuel' hier goed op z'n plaats is'. En zo geschiedde.

Vanuit de vereniging hebben de leden aangedrongen op verbetering van de bestuurlijke omgang met de financiële middelen en de verslaglegging ervan. De vergadering stelt vast dat het bestuur toestemming had moeten vragen voor een onttrekking aan het vermogen om de uitgaven te dekken. De leden hebben hun zorgen daarover uitgesproken en een aantal aanbevelingen gedaan. De omis-sie van het bestuur heeft geleid tot een tweede AV in oktober. Tijdens de ledenvergadering op 17 oktober wordt de onttrekking nader toegelicht hetgeen voor de vergadering aanleiding is om décharge te verlenen over 2022. De voorzitter, de penningmeester en de secretaris hebben als dagelijks bestuur hun verantwoordelijkheid genomen voor deze gang van zaken en de ongerustheid die daardoor is ontstaan en hebben aangekondigd in mei 2024 hun functies ter beschikking te stellen.

De vergadering benoemt vier nieuwe bestuursleden:

- Sander den Heijer als vicevoorzitter,
- Iman v.d Bosch voor de portefeuille WOII en herdenken,
- Helene Perfors voor de portefeuille welzijn
- Cornelius den Rooijen, algemeen bestuurslid

Helene Perfors Sander den Heijer Iman v.d. Bosch Corn. Den Rooijen

De verkorte jaarcijfers over 2023 zijn als bijlage opgenomen in dit verslag. Met dank aan de leden van de kascommissie Fred Boom en Philip Burggraaf.

Het kantoor

Dankzij de niet aflatende inspanningen van Esther Straten verlopen de zaken op het kantoor als vanzelf. De werkzaamheden vinden in nauw overleg met het bestuur plaats. De vereniging mag zich gelukkig prijzen met zo'n bureaumanager.

Kantoor en bibliotheek zijn open op dinsdag en woensdag van 9.30 – 13.30.

Commissie Muntplein

Deze commissie, onder leiding van Pieter van den Hoek, onderhoudt het contact met de oud-personeelsverenigingen waaronder die van de KPM en de KJCPL. Deze hebben zich ingeschreven als institutioneel lid en maken gebruik van de zaal zoals het hen past. De commissie heeft in de verstoorde verhoudingen binnen de vereniging aanleiding gezien om geen nieuwe kandidaten uit te nodigen. Het aantal verenigingen dat gebruik maakt van deze faciliteit is derhalve nog steeds twee.

Ambassadeurs

Zeemanshoop heeft drie ambassadeurs: Pieter van den Hoek, Henk van Willigenburg en Willem Geluk. Namens Zeemanshoop geven zij acte de présence bij herdenkingen. Samen met Iman van den Bosch geven zij inhoud aan de portefeuille WOII en herdenken.

In samenwerking met de Stichting Gedenkteken Zeemanspot en de Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 heeft het College op 4 mei een krans gelegd bij de Boeg. Na afloop daarvan spraken zij met prinses Margriet en minister Harbers en hebben de laatste uitgenodigd voor een bezoek aan het Muntplein.

Ook bij de kranslegging op 9 september in Vlissingen heeft Pieter Zeemanshoop vertegenwoordigd.

Bezoek minister Harbers

Op 15 november arriveerde minister Harbers bij Zeemanshoop, bij de deur opgewacht door de ambassadeurs. Eenmaal boven werden de gasten welkom geheten door Iman van den Bosch met een toepasselijke korte speech. Cor Scholten heeft de minister een exemplaar van het jubileumboek overhandigd en Agnes trakteerde de minister op koffie.

In een vorig leven is de minister havenwethouder geweest in Rotterdam en dat was te merken aan de belangstelling die hij aan de dag legde voor maritieme onderwerpen. Aandacht werd onder meer gevraagd voor verbetering van de beroerde financiering van de Zeemanshuizen. Desgevraagd heeft de minister om elf uur het vereiste aantal glazen geslagen met de bel. Aan het eind van zijn bezoek memoreerde de minister de warme ontvangst die hem ten deel was gevallen en de plezierige sfeer waarin het bezoek was verlopen. Als dank kreeg de minister ook nog een Zeemanshoopvlag met nummer 605 overhandigd waarna de ambassadeurs de minister en zijn gevolg weer naar de uitgang brachten. Al met al werd het bezoek als zeer geslaagd ervaren.

Vrijwilligers

De sociëteit zou niet naar behoren kunnen functioneren zonder de uitmuntende verzorging door Agnes Lammertsma, Yvonne Grund, Peter de Rijk en Rob van Willigenburg waarvoor dank vanaf deze plaats met de trieste aantekening dat Rob ons op 19 februari 2024 ontvallen is.

Voordrachten

Om de voordrachten aan een breder publiek aan te kunnen bieden is streamingsapparatuur aangeschaft. Voordrachten zijn onder meer gehouden over de gevolgen van de oorlog in Oekraïne door Commandeur b.d. P.C. Kok, over golfbeweging en getijden door Prof. Guus Stelling en over de historische ontwikkeling van nautische hoekmeetinstrumenten door Prof. Capt. Dr. Kris de Baere. Mede door de onrust in de vereniging zijn er in de tweede helft van het jaar geen voordrachten gehouden.

Nieuwsbrieven

Door de onvermoeibare inzet van Johan Karels zijn er dit jaar zes nieuwsbrieven uitgegaan. Over de kwaliteit ervan ontvangt het bestuur steeds weer de nodige complimenten.

Zeehavendagen

In Amsterdam organiseert AMPORTS elk jaar de Zeehavendagen. Het is een evenement waarbij havenbedrijven en maritieme instellingen gedurende vier dagen de deuren openen voor het publiek. Op uitnodiging heeft ook Zeemanshoop er dit jaar aan deelgenomen. Zondag 25 juni zijn er circa 100 gasten ontvangen op het Muntplein. Na een introductie over de roemruchte geschiedenis van Zeemanshoop en een kop koffie is men opgestapt op een rondvaartboot die hen, ook weer onder leiding van Sjoerd, langs maritiem van belang zijnde objecten en gebouwen heeft gevoerd. Deze deelname draagt bij aan de naamsbekendheid van Zeemanshoop en wellicht genereert het nieuwe leden in de toekomst.

De jaarlijkse vaartocht

Ook de vaartocht heeft plaatsgevonden onder de vlag van de Zeehavendagen. Met 92 deelnemers op de Kapitein Anna is door de havens en het Noordzeekanaalgebied gevaren. Vanaf Pier 14 achter het Centraal Station, eerst door het Westelijk havengebied. Onderweg heeft Sjoerd van Leeuwen de laatste ontwikkelingen in de haven toegelicht. Na de lunch aan boord is bezoek gebracht aan Damen Shiprepair in Amsterdam-Noord met een indrukwekkende toelichting op wat Damen er zoal tot stand brengt. Na een omweg door het oostelijk havengebied is weer afgemeerd aan pier 14.

Financiën

Het volledige financiële verslag over 2023 is in te zien op het kantoor of wordt op aanvraag toegezonden. De verkorte cijfers met balans en exploitatierekening zijn toegevoegd als bijlage aan dit jaarverslag. Hieronder volgt de toelichting op de inkomsten en uitgaven met redengeving en een opgave van de verschillen tussen de begroting en de realisatie.

- Netto baten
 - Hier valt in positieve zin op dat de contributies hoger zijn dan begroot. Dit ligt voornamelijk aan de verhoogde minimumcontributie.
 - De opbrengst sociëteit is hoger dan begroot.
 - De verhuur Backhuysenzaal en catering is in positieve zin meegevallen. Het jaar daarvoor was de realisatie bijna de helft lager.
 - De opbrengst uit verkoop van verenigingsartikelen is daarentegen weer een stuk lager uitgevallen. Deze verkoop is lastig in te schatten en is niet constant.
 - De opbrengst uit verkoop van boeken is hoger door het recente aanbod. Een deel van de dublu-res in de collectie is verkocht.
- Inkoopwaarde van de baten
 - Er is hier een verschil met de begroting ontstaan door de posten inkoop sociëteit en vaartocht. De post inkoop sociëteit is te krap begroot en hierdoor loopt het uit de pas met de realisatie over 2023. Wel moet deze post samen gezien worden met de post inkoop recepties/vergaderingen voor derden aangezien die vaak door elkaar loopt met die van Zeemanshoop. Inkopen gedaan voor de sociëteit worden ook benut door derden en andersom.
 - De kosten van de vaartocht waren hoger dan begroot. De bijdrage was achteraf gezien iets te laag ingeschat. De dekking van de kosten was ongeveer 44%.
- Afschrijvingskosten inventaris
 - Deze post is iets hoger dan de realisatie in 2022, maar niet aangepast in de begroting.
- Overige lasten
 - Hier valt op dat de huisvestingskosten hoger zijn dan begroot. Dit vindt z'n oorzaak in de bijdragen aan de VVE. Er zijn steringen geweest onder andere bij de lift die onmiddellijke aandacht vroegen.
 - De gemeentelijke belastingen, de onroerende zaakbelasting, is in het afgelopen jaar wederom gestegen.

- Onder exploitatie- en machinekosten vallen kleine uitgaven voor de inventaris. Dit is ten behoeve van de bibliotheek en/of het kantoor.
- De kantoorkosten zijn vergeleken met vorig jaar een stuk lager, maar hoger dan begroot. Er is nog een laatste factuur voor de bouw van de website voldaan.
- De abonnementen betreffen de software voor de kantoormanager en de bestuursleden.
- De Algemene kosten zijn voornamelijk hoger uitgevallen door het restant aan betalingen voor het jubileumboek. De laatste factuur hiervoor is voldaan.

Steun aan instellingen en lidmaatschappen

Een jaarlijkse bijdrage in de vorm van lidmaatschap of gift werd verstrekt aan:

Instellingen:

- Stichting KNRM
- Nederlandse Vereniging voor Kapiteins ter Koopvaardij (Legal Handbook)
- Nederlandse Zeevarenden Centrale
- Comité Kerstfeest op Zee

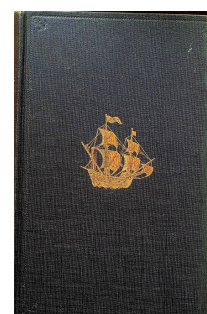
Tijdschriften, met abonnementen per jaar:

- Schuttevaer 52x
- SWZ Maritime 12x
- De Blauwe Wimpel 11x
- HALLO Vereniging De Lijn 6x
- WSS R'dam Branch (magazine 5 x p j)
- De Kroonvaarders KNSM (boekje A5 4x p j)
- Marineblad 8x p j, Koninklijke Vereniging Marine Officieren KVMO
- Vereniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum (Zeemagazijn 3x p j + Jaarverslag)
- Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis (Tijdschrift voor Zeegeschiedenis 2x p j)
- De Linschoten-Vereeniging (Jaarboek 1x + Nieuwsbrief)

Als 'vriend van' is het College aangesloten bij:

- Stichting Nederlandse Kaap Hoorn-vaarders (Jaarboek + Nieuwsbrief/Jaarverslag)
- Uitgeverij De Bataafsche Leeuw Van Soeren & Co Amsterdam
- Uitgeverij Walburg Pers (Lanasta) (Catalogus 2x p j)
- Maritiem Portal
- Stichting Maritiem Historische Databank, Marhisdata.nl (Ap Bouwman)
- KVNR (Koninklijke Vereniging van Nederlandsche Reders, Jaarverslagen)
- Navigare (St. Verenigingsblad Oud-studenten Maritiem Onderwijs, 4x p j)
- Maritiem Opleidingscentrum Willem Barentsz
- Nautical Institute (International Journal Seaways 12x p j)
- Stichting PMT (Vrienden van de Mahu, A5 boekje 2x p j + Nieuwsbrief)
- Stoomschip Elfin (A4 Nieuwsblad Vol Vooruit 4x p j)
- VNS-TNT (boekje A5 4x p j)
- KJCPL-RIL (boekje A5 4 x p j)
- VOKabulaire (A4 Nieuwsbrief 2x p j + Jaarboekje van de VOK + Jubileum-boek)

- Nedlloyd Pensioenkrant (A4 2x p j)
- Oud Roest (Stichting Historisch Materiaal Radio-Holland, 3x p j + div Jubileum boeken)
- Spuigat (Vereniging Maritiem Gezinscontact A4 blad 4x p j)
- Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 (Nieuwsbrief, boekje A5 2x p j)
- Vereniging Zeekadetkorps Nederland (Jaaroverzicht, uitnodigingen boottocht)
- Notices to Master Mariners (NVKK 4 x p j)
- Nautilus International (12x p j + Nederlands Branche)
- Seaways (International Journal of The Nautical Institute 12x p j)
- IMO-News (Magazine of the International Maritime Organization 2x p j)
- Shipbuilding Industry (Yellow & Finch magazine, 6x p j)

Advertenties zijn geplaatst in:

- het blad van de Stichting Vereniging Oud Studenten Maritiem Onderwijs
- het blad van de Vereniging Oud-leerlingen Zeevaartschool Terschelling

Koninklijk
sinds 1 mei 1822 College
Zeemanshoop

Bijlage 1

VERKORTE JAARCIJFERS 2023 KONINKLIJK COLLEGE "ZEEMANSHOOP"

BALANS

	2023	2022
Activa		
Materiële vaste activa	€ 901.534	€ 803.140
Financiële vaste activa	€ 6.785	€ 6.836
Beleggingen	€ 1.365.247	€ 1.307.603
Voorraden	€ 148	€ 261
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 1.970	€ 4.762
Liquide middelen	€ 20.126	€ 41.031
Totaal activa	€ 2.295.810	€ 2.163.633
Passiva		
Eigen vermogen	€ 2.277.273	€ 2.145.142
Overige schulden en overlopende passiva	€ 18.537	€ 18.491
Totaal passiva	€ 2.295.810	€ 2.163.633

EXPLOITATIEREKENING

Baten		
Contributies	€ 9.548	€ 5.433
Rente/dividend effecten	€ 13.133	€ 14.449
Netto opbrengsten activiteiten	€ -3.203	€ -1.195
Overige rentebaten	€ 97	€ -
Overige baten	€ 3.000	€ 659
	€ 22.575	€ 19.346
Lasten		
Afschrijvingen	€ 6.606	€ 6.109
Huisvestingskosten	€ 22.289	€ 20.641
Vergoedingen leden	€ 6.643	€ 6.368
Kantoorkosten	€ 10.116	€ 23.543
Bank- en beleggingskosten	€ 9.791	€ 10.632
Bibliotheek/leeszaal	€ 1.089	€ 832
Kosten jubileum	€ -	€ 26.527
Algemene kosten	€ 46.305	€ 51.568
Bijzondere lasten	€ -	€ -
	€ 102.839	€ 146.220
Totaal baten	€ 22.575	€ 19.346
Totaal lasten	€ 102.839	€ 146.220
Exploitatieresultaat	€ -80.264	€ -126.874
Voorstel verdeling exploitatieresultaat		
Toevoeging eigen vermogen	€ -	€ -
Afname eigen vermogen	€ -80.264	€ -126.874